

Lindesbergs lasarett. Foto: Camilla Lagerman

Kan vi fira demokratis genombrott även i Lindesberg?

Publicerad: 26 juli 2021

Författare: LindeNytt Redaktion

INSÄNDARE/DEBATT: 1921 gällde i Sverige för första gången allmän och lika rösträtt. Det ska vi fira har man sagt i Riksdagen. I Region Örebro län bör vi i det sammanhanget fundera på om vi förvaltar arvet på ett värdigt sätt.

Begränsad information

Vid sammanträde med Hälso- och sjukvårdsnämnden den 25 september 2019 fick hälso- och sjukvårdsdirektören i uppgift att som ett steg i arbetet med att nå en ekonomi i balans genomföra åtgärder för att reducera antalet arbetade timmar under kvällar, nätter och helger vad gäller jour och beredskap. Som en grund för arbetet fanns statistik av besök vid akutmottagningarna i länet under år 2018.

Mellan 21 och 07 fann man att under ett år endast 26 patienter hade opererats i Lindesberg på operationsavdelningen. Ledamöterna i Hälso- och sjukvårdsnämnden förfasades av att man hade en primärjour som inte gjorde mer. De fann det därför självklart att jouren skulle dras in nattetid. Landstingsledningen hade inte ljugit. Det var så få som opererades. Men vad man inte hade sagt var att under samma tid togs 1175 patienter om hand av kirurgjouren. Räknades hela dygnet rörde det sig om 7046. Om nämndens ledamöter hade fått höra detta eller läst på handlingarna inför sammanträdet hade de inte behövt bli bestörta.

Den som satt sig in i vad en primärjour gör hade också fått veta att de dessutom följer upp utredningar som på börjats under dagen och kontrollerar inneliggande patienter. De hade kunnat få information om att läkaren har betydligt lägre timpeng under den tiden vederbörande visserligen är på sjukhuset men inte aktivt arbetar.

Det har sagts att AT-läkarna nu får tid att operera på dagarna. Men det är specialister och inte läkare under utbildning som ansvarar för operationerna. Det har sagts att AT-läkarna är en fara för patienterna eftersom de inte är färdigutbildade. Det är inte sant. De har stöd av bakjourer och vi kan vara trygga. Det har föreslagits att distriktsläkarna kan ta hand om primärjouruppdraget i kirurgi. Men det är ont om distriktsläkare och de är utspridda mellan Hällefors, Kopparberg och Fellingsbro. Under sina jourer ansvarar de huvudsakligen för döds- och vårdintyg. Deras löner är dubbelt så höga som AT-läkarnas. Vi tror inte att förslaget gör distriktsläkarbanan mer attraktiv. Det har sagts att man kan anställa Akutläkare. Dessa är det verkligen ont om och de har betydligt högre löner än AT-läkarna.

Samtliga partier som är representerade i Kommunfullmäktige i Lindesberg har nu insett konsekvenserna av beslutet och förordar återstart av primärjouren i kirurgi/ortopedi nattetid i Lindeberg. Men ledande företrädare för S, KD och C i regionen beskriver i NA den 26.6 med lismande ordalag hur väl de med indragningarna i norr förbättrar tillgängligheten till vård. Dessutom har de förstärkt budgeten, säger de. Det senare är högst tveksamt.

Rosornas krig

Ditt engagemang spelar roll skrev socialdemokraternas partisekreterare Lena Rådström Baastad till partiets medlemmar den 17 februari 2021. Varje namnunderskrift har betydelse.

PRO i Lindesberg gjorde under tre dagar en namninsamling där de som skrev sitt namn önskade att kirurgjouren nattetid i Lindesberg ska återupptas. 13 000 personer skrev på. Det tyckte regionledningen var ovidkommande. Ledande företagare i Bergslagen

skrev den 16 april 2018 en gemensam skrivelse där de uttryckte sitt stora önskemål att få behålla ett fullständigt akutsjukhus i Lindesberg.

I företagsrankningen år 2020 kom Lindesberg på plats 283 av 290. Även övriga tre kommuner i norr låg dåligt till. Många företag arbetar med nattarbete och vill ha en trygg och snabb tillgång till hjälp vid eventuella skador. I dag har nära 1 300 företagare samlats kring önskemålet att återupprätta nattjouren på kirurgen. Regionledningen negligerar den idén genom att omdefiniera begreppen akutsjukhus och akutmottagning. Vid undersökningen 2018 fann man att av de patienter som sökte nattetid hamnade 52 % på kirurgsidan och 48 % på medicinsidan. Regionens rapport den 28 maj talar inte om vart de som tidigare togs om hand av kirurgjouren nu vänder sig. För hälsoläget kan rimligtvis inte radikalt ha förbättrats på grund av regionens beslut i jourfrågan?

Inte enbart corona

När epidemien med corona tog fart efter nyår 2020 hade vi i mellersta Sverige redan halkat efter i sjukvårdsproduktionen. Orsaken var den leveranskris som Varuförsörjningsnämnden, under ledning av ett regionråd i Örebro, skapat. När regionledningen så drog in primärjouren i kirurgi nattetid på lasarettet föddes ett missmod. Erfarenheter från andra sjukhus talar för att en sådan åtgärd kan leda till ytterligare indragningar på sjukhuset. Kanske på lång sikt nedläggning. Många kirurgspecialister slutade.

Statens offentliga utredningar presenterade 2020 ett delbetänkande gällande Hälso- och Sjukvård i det civila försvaret. Det framgår att de vårdinrättningar som ingår bör vara geografiskt spridda. Universitetssjukhusen har ett särskilt uppdrag att utveckla och bibehålla kompetensen på de mindre sjukhusen. Samarbetet mellan de tre sjukhusen i vår region under det sista året har med stor tydlighet visat värdet av detta.

Tystnadskultur

Åtminstone i Lindesberg har det förekommit en tystnadskultur. Men personalen har stretat på. Vi känner en stor tacksamhet när vi begrundar det arbete som all personal på de tre sjukhusen uträttat. Personal från andra verksamheter har flyttats och arbetat på avdelningarna för coronasjuka och på IVA. Man har arbetat övertid.

Att fira eller inte fira

Vi måste, även i Bergslagen, med glädje, kunna fira demokratins genombrott i Sverige. Men då måste vi kunna känna tillit till de politiska och administrativa ledarna i regionen. Så är det inte nu.

Ingemar Engstrand och Peter Jilke. Båda läkare.

För företagarna. Peter Larsson, Ola Hedblad och Per Sander.

För PRO. Reidar Johansson och Jerry Elvin.
För SPF. Lars Idstam.

Källa: LindeNytt.com

<https://lindenytt.com/nyheter/kan-vi-fira-demokratins-genombrott-aven-i-lindesberg/>